

Abstract – Språkbrukskollokviet 2020.12.16

Läsmetoder under lupp – Konstruktioner av läsförståelse i ämnesspecifika läspraktiker (LUPP).

Professor Jenny W Folkeryd, Docent Åsa af Geijerstam, FD Yvonne Hallesson, FD Pia Visén

LUPP-projektets huvudsyfte är att bidra med forskning som vidgar sätten att synliggöra, förstå och diskutera hur olika sätt att arbeta med läsande i olika ämnen skapar förutsättningar för elevers ämnesspecifika läsförståelse och läsutveckling. Här undersöks arbete med läsande inom Reading to Learn-metoden, som den tolkats och implementerats av ämneslärare i samhällsorienterande ämnen, undervisning som inspirerats av Läslyftets SO-modul och undervisning där inte någon specifikt uttalad modell används. De centrala didaktiska frågeställningarna om undervisningens hur, vad och vem undersöks. Här kartläggs hur aktiviteter kring läsande struktureras, vad man arbetar med (ämnesstoff), och vilka typer av läsning som skapas genom undervisningen (t.ex. textnära läsning på ord- och satsnivå eller mer kritisk och distanserad läsning). Undervisningens vem, slutligen, handlar om eleverna. Här undersöks elevernas läsförståelse och potentiella läsutveckling. Vi avser visa vilka läspraktiker som framträder i de observerade grupperna. Med läspraktik avses ett typifierat och återkommande handlande knutet till aktiviteter kring läsande i de undersökta klassrumsmiljöerna. Studien finansieras av Vetenskapsrådet och pågår fram till och med 2022.

Under kollokviet presenteras LUPP-projektets utgångspunkter, samt en översikt av det material som samlats in i momentet Lag och rätt i sex klasser (åk 5 & 8) i ämnet samhällskunskap under läsåret 19/20. Två genomförda delstudier presenteras där den ena studien rör lärares didaktiska reflektioner om begrepp i samhällskunskapsämnet i relation till hur begrepp introduceras och bearbetas i momentets inledningslektion, och den andra vilka syften med ämnesspecifikt textarbete och vilka tankeredskap eleverna möter under momentet. Med utgångspunkt i delstudierna önskar vi vidare diskutera frågor om möjliga analyser av empirin och vad dessa analysingångar kan bidra med i förståelsen av de här fallstudierna av läspraktiker i samhällskunskapsämnet.